

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (seitsmes koda)

14. november 2013*

REACH — Kaadmiumi ja selle ühendite tootmise, turuleviimise ja kasutamise suhtes kehtestatud piiranguid puudutavad üleminekumeetmed — Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa — Plastmaterjalides kaadmiumpigmenti kasutamise piirangud — Ilmne hindamisviga — Riskianalüüs

Kohtuasjas T-456/11,

International Cadmium Association (ICdA), asukoht Brüssel (Belgia),

Rockwood Pigments (UK) Ltd, asukoht Stoke-on-Trent (Ühendkuningriik),

James M Brown Ltd, asukoht Stoke-on-Trent,

esindajad: advokaadid K. Van Maldegem ja R. Cana, hiljem R. Cana,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Oliver ja E. Manhaeve, keda abistas *barrister* K. Sawyer, hiljem P. Oliver ja E. Manhaeve,

kostja,

mille ese on nõue osaliselt tühistada komisjoni 20. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 494/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist käsitleva määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) XVII lisa kaadmiumi osas (ELT L 134, lk 2), niivõrd kui see piirab kaadmiumpigmenti kasutamist muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne määruse nr 494/2011 vastuvõtmist,

ÜLDKOHUS (seitsmes koda),

kohtuotsuse tegemise ajal koosseisus: koja esimees A. Dittrich (ettekandja) ning kohtunikud I. Wyszniowska-Bialecka ja M. Prek,

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades kirjalikus menetluses ja 27. juuni 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Esimene hageja – International Cadmium Association (ICdA) – on Belgias asutatud mittetulundusühing. Selle liikmed on kaadmiumi ja selle ühendite tootjad, tarbijad ja taaskasutajad. Põhikirja kohaselt on selle eesmärk edendada kaadmiumitööstuse huve, sealhulgas esindada oma liikmeid kõikides eraõiguslikes või avalik-õiguslikes asutustes ning riiklikes ja rahvusvahelistes ametiasutustes. Teine ja kolmas hageja – Rockwood Pigments (UK) Ltd ja James M Brown Ltd – on ICdA liikmeks olevad äriühingud. Nende põhitegevus on kaadmiumpigmentide, st kaadmiumsulfoseleniidi oranži (CAS-i number 1256-57-4), kaadmiumsulfoseleniidi punase (CAS-i number 58339-34-7) ja kaadmiumtsinksulfiidi (CAS-i number 8048-07-5) tootmine Euroopa Liidus ja müümine kõikjal liidus ja maailmas.
- 2 Kaadmium (CAS-i number 7440-43-9) on metalliline element, mis esineb vähesel määral keskkonnas looduslikes allikates, tekib selliste protsesside tulemusel nagu kivimite ja maapinna erosioon ja kulumine või selliste spetsiifiliste sündmuste tõttu nagu metsapõlengud või vulkaanipursked. Seda ainet toodetakse ärilisel eesmärgil, peamiselt tsingi ning vähemal määral vase ja plii tootmisel kõrvalsaadusena. Teatud kasutusotstarbeks muudetakse või modifitseeritakse kaadmiummetall kaadmiumühenditeks. Kaadmiumpigmentid on anorgaanilised stabiilsed värvained, mida saab toota kirkas oranžis, punases, kollases ja pruunis toonis. Neid pigmente kasutatakse plasttoodetes.
- 3 Kaadmium liigitati kantserogeenseks, mutageenseks ja reproduktiivtoksiliseks aineks komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/73/EÜ, millega kohandatakse kahekümne üheksandat korda tehnika arenguga nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigusnormide ühtlustamise kohta (ELT L 152, lk 1; ELT eriväljaanne 13/34, lk 448). See liigitamine võeti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrusesse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, lk 1).
- 4 Euroopa Ühenduste Nõukogu võttis 27. juulil 1976 vastu direktiivi 76/769/EMÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piirangutega (EÜT L 262, lk 201; ELT eriväljaanne 13/03, lk 317). Nõukogu piiras 18. juuni 1991. aasta direktiiviga 91/338/EMÜ, millega kümnendat korda muudetakse direktiivi 76/769 (EÜT L 186, lk 59; ELT eriväljaanne 13/10, lk 293), kaadmiumi ja tema ühendite turustamist ja kasutamist, mistõttu neid ei tohtinud eelkõige kasutada direktiivis 91/338 loetletud ainetest ja valmististest valmistatud valmistoodete värvimiseks ning vinüülkloriidi polümeeridest ja kopolümeeridest (PVC) valmistatud ammendavate loetletud valmistoodete stabiliseerimiseks.
- 5 Nõukogu võttis 23. märtsil 1993 vastu määruse (EMÜ) nr 793/93 olemasolevate ainete ohtlikkuse hindamise ja kontrolli kohta (EÜT L 84, lk 1; ELT eriväljaanne 15/02, lk 212). Nimetatud määruse artikli 8 kohaselt pidi Euroopa Ühenduste Komisjon, konsulteerides liikmesriikidega, koostama korrapäraselt nimekirju eritähelepanu vajavatest kemikaalidest või kemikaalirühmadest, mis oma võimaliku mõju tõttu inimesele või keskkonnale vajavad viivitamatut tähelepanu. Määruse artikkel 10 nägi ette, et iga erinimekirja kantud kemikaali puhul pannakse ühele liikmesriikidest vastutus selle kemikaali inimesele või keskkonnale ohtlikkuse hindamise eest ning vajaduse korral teeb ta ettepanekuid ohu vähendamise strateegia, sealhulgas kontrollmeetmete ja/või järelevalveprogrammide kohta.

- 6 Komisjoni 27. jaanuari 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 143/97 kemikaalide kolmanda erinimekirja kohta vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 793/93 (EÜT L 25, lk 13; ELT eriväljaanne 15/03, lk 112) kanti kaadmium ja kaadmiumoksiid (CAS-i number 1306-19-0) sellesse nimekirja ja Belgia Kuningriik määrati nende ainete hindamise eest vastutavaks.
- 7 Septembris 1998 valmis aruanne „Teatud toodetes sisalduvast kaadmiumist tervisele ja keskkonnale tuleneva ohu ning kaadmiumi kasutamise ja turustamise täiendavate piirangute mõju hindamine”, mille koostas komisjonile Ühendkuningriigis asutatud konsultatsioonifirma (edaspidi „1998. aasta aruanne”).
- 8 Vastavalt komisjoni 23. juuli 1997. aasta otsusele 97/579/EÜ, millega moodustatakse teaduskomiteed tarbija tervishoiu ja toidu ohutuse valdkonnas (EÜT L 237, lk 18), asutatud toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee kritiseeris 1999. aasta arvamuses 1998. aasta aruannet. Sellele kriitikale vastamiseks tellis komisjon aruande „Polümeerides ja metallpindade kattes kaadmiumi kui värvaine või stabilisaatori kasutamisega seotud oht tervisele ja keskkonnale”, mille koostas üks teine Ühendkuningriigis asutatud konsultatsioonifirma 19. detsembril 2000 (edaspidi „2000. aasta aruanne”). Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee andis 2000. aasta aruande kohta arvamuse 30. oktoobril 2001.
- 9 Kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi puudutav liidu riskihindamisaruanne, mille koostas Belgia Kuningriik ja mille keskkonda puudutava I osa kohta andis toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee arvamuse 28. märtsil 2004, avaldati 2007. aastal. See aruanne sisaldas järeldusi vajaduse kohta piirata ohte, mis on seotud keskkonda ja inimeste tervist mõjutava kokkupuutega kaadmiumi ja kaadmiumoksiidiga.
- 10 Pärast kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi puudutava liidu riskihindamisaruande avaldamist võttis komisjon määruse nr 793/93 artikli 11 lõike 2 kohaselt vastu 29. mai 2008. aasta soovitusel ohu vähendamise meetmete kohta kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi puhul (ELT L 156, lk 22) ning teatise ohtlikkuse hindamise tulemuste ja ohu vähendamise strateegia kohta järgmiste ainete puhul: kaadmium ja kaadmiumoksiid (ELT 2008, C 149, lk 6). Mis puudutab kaadmiumi ja kaadmiumoksiidiga seotud ohte töötajatele, siis komisjon soovitas selles teatises muu hulgas kehtestada piirnorm töökeskkonnas. Seoses kaadmiumiga tekitatud ohuga tarbijatele soovitas komisjon selles teatises kaaluda direktiivi 76/769 alusel piirangute kehtestamist kaadmiumi sisaldavatele jootmisvarbadele ning ehetele. Keskkonna kaudu inimesi ähvardava ohu kohta, mis on seotud kaadmiumi ja kaadmiumoksiidiga, soovitas komisjon selles teatises kaaluda toiduainete jaoks sätestatud kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi piirnormide läbivaatamist, kaadmiumi piirnormide kehtestamist tubakasegu ja -lehtede jaoks ning kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi maksimaalse sisalduse kehtestamist väetistes.
- 11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, lk 1), artikli 139 alusel tunnistati alates 1. juunist 2008 kehtetuks määrus nr 793/93 ja alates 1. juunist 2009 kehtetuks direktiiv 76/769.
- 12 Komisjoni 22. juuni 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 552/2009, millega muudetakse XVII lisa määruses nr 1907/2006 (ELT L 164, lk 7), kanti kaadmiumi ja selle ühendite turuleviimise ja kasutamise piirangud, mis esialgu kehtestati direktiiviga 91/338, üle määruse nr 1907/2006 XVII lisasse, mis sisaldab teatavate ohtlike ainete, segude ja toodete toomise, turule viimise ja kasutamise piiranguid.

- 13 Määruse nr 1907/2006 artikli 137 lõike 1 punkt a sisaldab üleminekumeetmeid. See säte näeb ette, et hiljemalt 1. juuniks 2010 koostab komisjon vajaduse korral selle määruse XVII lisa muutmise eelnõu kooskõlas mis tahes riskihinnanguga ja soovitatava riskide piiramise strateegiaga, mis on vastu võetud ühenduse tasandil vastavalt määruse nr 793/93 artiklile 11, niivõrd kui võrd see sisaldab ettepanekuid piirangute kehtestamiseks vastavalt määruse nr 1907/2006 VIII jaotisele, ent mille kohta ei ole veel vastu võetud otsust vastavalt direktiivile 76/769.
- 14 Komisjon koostas 2010. aasta mais määruse nr 1907/2006 XVII lisa muutmise eelnõu kaadmiumi kohta, mis esitati määruste nr 1907/2006 ja 1272/2008 alusel pädevatele asutusele juunis 2010 ning millest teavitati Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) kooskõlas lepinguga tehniliste kaubandustõkete kohta, mis on WTO asutamislepingu – mis kiideti heaks nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, lk 1; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80) – 1A lisa. See muutmise eelnõu sisaldas ammendavat loetelu plastmaterjalidest, milles kaadmiumi ja tema ühendite kasutamine oli piiratud.
- 15 Muutmise eelnõu kohta andis 21. oktoobril 2010 oma arvamuse foorum määruse nr 1907/2006 jõustamise alase teabe vahetamiseks, mis on ette nähtud selle määruse artikli 76 lõike 1 punktis f ja mis koordineerib määruse jõustamise eest vastutavate liikmesriikide ametiasutuste võrgustiku tegevust.
- 16 Komisjon esitas 5. novembril 2010 määruse nr 1907/2006 artikli 133 lõike 1 alusel asutatud komiteele nimetatud määruse XVII lisa muutmise eelnõu muudetud versiooni kaadmiumi kohta. Selle versiooni kohaselt, mida see komitee arutas oma 25. novembri 2010. aasta koosolekul, ei piirdunud välja pakutud piirangud mitte enam ainult kaadmiumi ja selle ühendite kasutamisega teatud plastmaterjalides, vaid need olid kohaldatavad kõikidele plastmaterjalidele.
- 17 Komisjon võttis 20. mail 2011 vastu määruse (EL) nr 494/2011, millega muudetakse määruse nr 1907/2006 XVII lisa kaadmiumi osas (ELT L 134, lk 2; edaspidi „vaidlustatud määrus“), millele oli lisatud sama kuupäevaga mõjuhinnang. Vastavalt vaidlustatud määruse artikli 2 teisele lõigule kohaldati seda alates 10. detsembrist 2011. Vaidlustatud määruse artikliga 1 muudeti määruse nr 1907/2006 XVII lisa 23. kannet. Selle muudatuse tulemusel ei tohi kaadmiumi ja tema ühendeid kasutada sünteetilisest orgaanilistest polümeeridest (edaspidi „plastmaterjalid“) toodetud segudes ja toodetes, välja arvatud toodetes, mida värvitakse kaadmiumi sisaldavate segudega ohutuse tagamiseks.

Menetlus ja poolte nõuded

- 18 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 12. augustil 2011.
- 19 Üldkohtu kantseleisse 16. mail 2012. aastal saabunud kirjaga edastas komisjon tema poolt vastu võetud määruse nr 1907/2006 XVII lisa 23. kannet muutva määruse eelnõu ning märkis, et alates selle eelnõu jõustumisest ei ole hagejatel enam põhjendatud huvi. Hagejad esitasid 4. juulil 2012 Üldkohtu kantseleisse saabunud kirjaga selle kirja kohta oma seisukohad.
- 20 Komisjon võttis määruse eelnõu alusel 18. septembril 2012 vastu määruse (EL) nr 835/2012, millega muudetakse määruse nr 1907/2006 XVII lisa kaadmiumi osas (ELT L 252, lk 1).
- 21 Üldkohtu kantseleisse 12. oktoobril 2012 saabunud menetlusdokumendiga kinnitasid hagejad nende põhjendatud huvi olemasolu pärast määruse nr 835/2012 vastuvõtmist.
- 22 Üldkohtu kantseleisse 11. veebruaril 2013 saabunud kirjaga palusid hagejad toimikusse lisada kaks uut tõendit nende põhjendatud huvi kohta pärast määruse nr 835/2012 vastuvõtmist, st kaks Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) dokumenti, mis puudutavad plastmaterjalides kaadmiumi ja tema ühendite

suhtes piirangute kehtestamise menetluse algatamist määruse nr 1907/2006 artikli 69 alusel. Üldkohtu seitsmenda koja esimehe 18. veebruari 2013. aasta otsusega see taotlus rahuldati. Komisjon esitas 6. märtsil 2013 Üldkohtu kantseleisse saabunud kirjaga 11. veebruari 2013. aasta kirja kohta oma seisukohad.

- 23 Ettekandja-kohtuniku esitatud ettekande põhjal otsustas Üldkohus (seitsmes koda) avada suulise menetluse.
- 24 Kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames palus Üldkohus komisjonil esitada dokumente ja esitas talle ühe kirjaliku küsimuse. Komisjon täitis selle nõude ettenähtud tähtaja jooksul.
- 25 Poolte kohtukõned ja nende vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 27. juuni 2013. aasta kohtuistungil.
- 26 Hagejad paluvad Üldkohtul:
- tunnistada hagi vastuvõetavaks ja põhjendatuks;
 - tühistada vaidlustatud määrus osas, milles see piirab kaadmumpigmentide kasutamist muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne selle määruse vastuvõtmist;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 27 Komisjon palub Üldkohtul:
- tunnistada hagi põhjendamatuks;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

Hagejate põhjendatud huvi

- 28 Komisjon vaidlustab hagejate põhjendatud huvi olemasolu. Tema arvates kadus hagejate põhjendatud huvi määruse nr 835/2012 jõustumise tõttu. Nimelt kehtestas see määrus uuesti piirangud pigmentidena kasutatavatele kaadmiumühenditele, nagu need kehtisid enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist, tagasiulatuvalt alates vaidlustatud määruse kohaldamise kuupäevast. Kohtuistungil väitis komisjon samuti, et hagejatel ei ole põhjendatud huvi, kuna nende tühistamisnõuded puudutavad teisi kaadmumpigmente kui kaadmiumsulfoseleniidi oranž, kaadmiumsulfoseleniidi punane ja kaadmiumsinksulfiid. Nimelt teine ja kolmas hageja valmistavad ainult neid kaadmumpigmente.
- 29 Tuleb meenutada, et kuna küsimus hagi vastuvõetavuse tingimustest, eelkõige põhjendatud huvi puudumisest on avalikul huvil põhinev asja läbivaatamist takistav asjaolu, peab Üldkohus omal algatusel kontrollima, kas hagejal on huvi vaidlustatud õigusakti tühistamiseks (vt Üldkohtu 18. märtsi 2009. aasta otsus kohtuasjas T-299/05: Shanghai Excell M&E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision vs. nõukogu, EKL 2009, lk II-565, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab hageja põhjendatud huvi hagi eseme seisukohalt esinema hagi esitamise staadiumis, vastasel juhul on hagi vastuvõetamatu. Põhjendatud huvi peab säilima kuni kohtuotsuse tegemiseni, vastasel juhul langeb asjas kohtuotsuse tegemise vajadus ära, mis eeldab, et hagi peab selle esitajale tooma selle lõpptulemuse kaudu mingit kasu (vt Euroopa Kohtu 17. aprilli

2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-373/06 P, C-379/06 P ja C-382/06 P: Flaherty jt vs. komisjon, EKL 2008, lk I-2649, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika), ning et seda õigustab tekkinud ja olemasolev huvi vaidlustatud akti tühistamise vastu (vt Üldkohtu 19. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas T-269/03: Socratec vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub samuti, et hageja peab oma põhjendatud huvi esinemist tõendama ning see on põhiline ja esmane tingimus iga kohtule esitatud hagi puhul (Euroopa Kohtu teise koja presidendi 31. juuli 1989. aasta määrus kohtuasjas 206/89 R: S. vs. komisjon, EKL 1989, lk 2841, punkt 8, ja Üldkohtu 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-141/03: Sniace vs. komisjon, EKL 2005, lk II-1197, punkt 31).
- 32 Esiteks, mis puudutab käesoleva hagi esitamise staadiumis hagejate huvi vaidlustatud hagi tühistamiseks osas, milles see puudutab teisi kaadmumpigmente kui need kolm pigменти, mida toodavad teine ja kolmas hageja, siis tuleb märkida, et hagejad ei ole esitanud mingeid tõendeid, mis võimaldaks järeldada, et selline tühistamine tooks neile kasu. Nimelt, mis puudutab teisi pigmente, siis hagejad väidavad endal olevat põhjendatud huvi sisuliselt seetõttu, et ei saa välistada, et teine ja kolmas hageja toodavad tulevikus samuti teisi kaadmumpigmente kui kaadmiumsulfoseleniidi oranž, kaadmiumsulfoseleniidi punane ja kaadmiumtsinksulfiid. Kuna aga nende hagejate poolt teiste kaadmumpigmentide kui eespool mainitud kolm pigменти tootmine on puhtalt hüpoteetiline ja hagejad ei ole oma väiteid tõenditega põhistanud, siis ei ole hagejatel vaidlustatud määruse tühistamiseks tekkinud ja olemasolevat huvi osas, mis puudutab teisi kaadmumpigmente kui teise ja kolmanda hageja toodetud kolm kaadmumpigmenti. Käesolevat hagi saab seega selles staadiumis pidada vastuvõetavaks ainult osas, milles see puudutab üksnes kaadmiumsulfoseleniidi oranži, kaadmiumsulfoseleniidi punast ja kaadmiumtsinksulfiidi (edaspidi „asjaomased kaadmumpigmentid”).
- 33 Teiseks, mis puudutab väidetavat põhjendatud huvi kaotust määruse nr 835/2012 jõustumise tõttu, siis väidavad hagejad, et see määrus ei näe ette vaidlustatud määruse kehtetuks tunnistamist. Hagejate arvates säilib nende põhjendatud huvi, kuna ühelt poolt omaks vaidlustatud määruse tühistamine mõju komisjoni poolt tulevikus vastu võetud kaadmiumi kasutamise võimalikule piirangule ning teiselt poolt oleks vaidlustatud määruse õigusvastaseks tunnistamine kahju hüvitamise nõude aluseks.
- 34 Kohtupraktikast tuleneb, et hagejal võib säilida huvi nõuda liidu institutsiooni akti tühistamist, et ta saaks ühelt poolt vältida selle väidetava õigusnormi rikkumise kordumist tulevikus (vt Euroopa Kohtu 7. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-362/05 P: Wunenburger vs. komisjon, EKL 2007, lk I-4333, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika) ning teiselt poolt selleks, et liidu kohus tuvastaks tema suhtes toime pandud õigusnormi rikkumise, mis võib olla aluseks võimalikule kahju hüvitamise nõudele, mille eesmärk on vaidlustatud aktiga põhjustatud kahju adekvaatne heastamine (vt selle kohta Euroopa Kohtu 5. märtsi 1980. aasta otsus kohtuasjas 76/79: Könecke Fleischwarenfabrik vs. komisjon, EKL 1980, lk 665, punktid 8 ja 9; 31. märtsi 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-68/94 ja C-30/95: Prantsusmaa jt vs. komisjon, EKL 1998, lk I-1375, punkt 74, ja eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Shanghai Excell M&E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision vs. nõukogu, punkt 53).
- 35 Ilma et oleks vaja teha otsus põhjendatud huvi säilimise kohta, et vältida väidetava õigusnormi rikkumise kordumist tulevikus, tuleb tõdeda, et hagejatel säilib vähemalt huvi võimaliku kahju hüvitamise hagi alusena.
- 36 Nimelt tuleb esiteks märkida, et vaidluse ese on säilinud, sest komisjon ei olnud vaidlustatud määrust ametlikult kehtetuks tunnistanud (vt selle kohta eespool punktis 34 viidatud kohtuotsus Wunenburger vs. komisjon, punkt 48, ja eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Shanghai Excell M&E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision vs. nõukogu, punkt 47).

- 37 Teiseks tuleb täpsustada, et määrusega nr 835/2012 tagasiulatavalt alates vaidlustatud määruse kohaldamise kuupäevast asjaomaste kaadmumpigmentidega seotud selliste piirangute tühistamine, mis kehtestati vaidlustatud määrusega, ei too iseenesest kaasa liidu kohtu kohustust teha otsus asjas kohtuotsuse tegemise vajaduse äralangemise kohta seetõttu, et kohtuotsuse kuulutamise päeval puudus ese või põhjendatud huvi (vt selle kohta eespool punktis 34 viidatud kohtuotsus *Wunenburger vs. komisjon*, punkt 47). Sellise vaidlustatud määruse tühistamine, mida on juba rakendatud, võib ikka hagejatele kasu tuua, isegi kui asjaomased piirangud, mis kehtestati selle määrusega, tühistati vahepeal tagasiulatavalt alates nimetatud määruse kohaldamise kuupäevast. Nimelt võis vaidlustatud määrus tekitada õiguslikke tagajärgi ajavahemikul, mil ta reguleeris asjaomastele kaadmumpigmentidele kohaldatavaid piiranguid, st alates selle kohaldamise hetkest 10. detsembril 2011 kuni määruse nr 835/2012 jõustumise hetkeni 19. septembril 2012 (vt selle kohta Euroopa Kohtu 6. juuni 2013. aasta otsus kohtuasjas C-183/12 P: *Ayadi vs. komisjon*, punkt 79, ja Üldkohtu 25. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas T-102/96: *Gencor vs. komisjon*, EKL 1999, lk II-753, punkt 41).
- 38 Kolmandaks tuleb tõdeda, et sel ajavahemikul keelas vaidlustatud määrus asjaomaste kaadmumpigmentide kasutamise plastmaterjalidest toodetud segudes ja toodetes, välja arvatud toodetes, mida värvitakse kaadmiumi sisaldavate segudega ohutuse tagamiseks. Sellistel asjaoludel säilitavad hagejad huvi, et tuvastataks vaidlustatud määruse osaline õigusvastasus, sest esiteks seoks see tuvastus liidu kohut kahju hüvitamise nõude puhul ja teiseks võiks see olla alus võimalikele kohtuväliste läbirääkimistele komisjoni ja hagejate vahel eesmärgiga hüvitada viimastele väidetavalt tekitatud kahju (vt selle kohta eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus *Shanghai Excell M&E Enterprise ja Shanghai Adeptech Precision vs. nõukogu*, punktid 54 ja 55).
- 39 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb järeldada, et hagejatel säilis pärast määruse nr 835/2012 vastuvõtmist huvi nõuda vaidlustatud määruse tühistamist osas, milles sellega piiratakse asjaomaste kaadmumpigmentide kasutamist muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist.

Sisulised küsimused

- 40 Hagi põhjendamiseks esitavad hagejad kaheksa väidet, millest esimene käsitleb määruse nr 1907/2006 artikli 137 lõike 1 punkti a ja artiklite 68–73 rikkumist, teine ilmset hindamisviga, kolmas õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumist, neljas määruse nr 1907/2006 rikkumist osas, millega vaidlustatud määrus kehtestab piirangud tervele ainete rühmale, st kaadmiumiühenditele, mida ei hinnata eraldi, viies lepingu tehniliste kaubandustökete kohta rikkumist, kuues hagejate menetlusõiguste rikkumist, seitsmes põhjendamiskohustuse rikkumist ja kaheksas proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.
- 41 Kõigepealt tundub sobiv analüüsida teist väidet ilmse hindamisvea kohta.
- 42 See väide jaguneb kahte ossa. Kui esimene väiteosa käsitleb riskianalüüsi puudumist, siis teine puudutab vaidlustatud määrusega kaadmumpigmentidele kehtestatud piirangute mõjuhinnangu puudumist.
- 43 Mis puudutab esimest väiteosa riskianalüüsi puudumise kohta, siis väidavad hagejad, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui ta ei analüüsinud riske, mis kaasnevad asjaomaste kaadmumpigmentide – mis on kaadmiumist erinevad ained – kasutamisega muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist. Need kaadmumpigmentid on määruse nr 1272/2008 VI lisa alusel sõnaselgelt välja jäetud kaadmiumiühendite ohtu puudutavast ühtsest klassifikatsioonist.

- 44 Tuleb märkida, et vaidlustatud määrus võeti vastu määruse nr 1907/2006 artikli 131 alusel. Nagu nähtub määruse nr 1907/2006 artikli 1 lõikest 1, on määruse eesmärk tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase, kaasa arvatud ohtlike ainete hindamise alternatiivsete meetodite edendamine, ning samuti ainete vaba ringlus siseturul, edendades samas konkurentsivõimet ja innovatsiooni. Lähtudes määruse nr 1907/2006 põhjendustest 87, 89 ja 91, on alust märkida, et seadusandja nägi uute piirangute kehtestamise ja nimetatud määruse VIII jaotises ette nähtud olemasolevate piirangute muutmise peamise eesmärgina neist kolmest eesmärgist esimest ehk inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge taseme tagamist (vt selle kohta Euroopa Kohtu 7. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-558/07: S.P.C.M. jt, EKL 2009, lk I-5783, punkt 45).
- 45 Nende eesmärkide tõhusaks järgmiseks tuleb rõhutada, et sellises arenevas ja keerulises tehnikavaldkonnas, nagu on tegemist käesolevas asjas, on liidu ametivõimudel võetavate meetmete olemuse ja ulatuse kindlaksmääramisel lai kaalutusõigus, seda eeskätt äärmiselt keeruliste teaduslike ja tehniliste faktiliste asjaolude hindamisel; samas peab liidu kohtu kontroll piirduma hinnanguga sellele, kas sellise õiguse kasutamisel esineb ilmne kaalutusviga või võimu kuritarvitamine või kas ametivõimud on oma kaalutusõiguse piire ilmselgelt ületanud. Nimetatud kontekstis ei saa liidu kohus selle institutsiooni hinnangut teaduslike ja tehniliste asjaolude kohta, kellele üksinda on EL toimimise lepinguga see ülesanne antud, asendada nimelt oma hinnanguga (vt selle kohta Euroopa Kohtu 8. juuli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-343/09: Afton Chemical, EKL 2010, lk I-7027, punkt 28, ning 21. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-15/10: Etimine, EKL 2011, lk I-6681, punktid 59 ja 60).
- 46 Ometi tuleb täpsustada, et liidu ametivõimude lai kaalutusõigus, mille kasutamise üle teostatav kohtulik kontroll on piiratud, ei kehti ainult vastuvõetavate sätete olemuse ja ulatuse suhtes, vaid teataval määral ka alusandmete tuvastamise suhtes. Siiski nõuab niisugune kohtulik kontroll vaatamata selle piiratusele, et liidu ametivõimud kui asjaomase akti koostajad suudaksid liidu kohtus tõendada, et akt on vastu võetud nende kaalutusõiguse tegeliku teostamise teel, mis eeldab kõigi nende elementide ja asjaolude arvessevõtmist, mis on akti reguleerimiseseme valdkonnas asjakohased (vt selle kohta eespool punktis 45 viidatud kohtuotsus Afton Chemical, punktid 33 ja 34).
- 47 Käesolevas asjas tuleb märkida, et isegi kui vaidlustatud määrus võeti vastu, kasutades määruse nr 1907/2006 artikli 137 lõike 1 punktis a viidatud üleminekumeetmeid, peavad nimetatud määruse XVII lisa muutmiseks sellegipoolest olema täidetud selle määruse artiklis 68 ette nähtud tingimused. Määruse artikli 137 lõike 1 punktis a ette nähtud üleminekumeetmed on menetlussätted ning sellistena võivad need asendada ainult määruse artiklites 69–73 ette nähtud menetlusnorme, mitte määruse nr 1907/2006 artiklis 68 ette nähtud sisulisi tingimusi uute piirangute kehtestamiseks või olemasolevate piirangute muutmiseks. Lisaks nähtub määruse artikli 137 lõike 1 punktist a, et ettepanekud piirangute kehtestamiseks peavad olema kooskõlas sama määruse VIII jaotisega, st määruse artiklitega 68–73.
- 48 Vaidlustatud määrusega asjaomaste kaadmiumpigmentidega seotud uute piirangute kehtestamine eeldab seega, et määruse nr 1907/2006 artikli 68 lõikes 1 ette nähtud tingimused on täidetud. See säte näeb ette, et kui aine tootmisest, kasutamisest või turuleviimisest tuleneb inimeste tervisele või keskkonnale lubamatu risk, millega on vaja tegeleda liidu tasandil, muudetakse määruse XVII lisa, võttes vastu uusi piiranguid nii aine kui ka segu või toote koostises esineva aine tootmise, kasutamise või turuleviimise kohta. Selliste otsuste tegemisel peab arvesse võtma piirangu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas alternatiivide olemasolu.
- 49 Seega eeldab vaidlustatud määruse vastuvõtmine, et komisjon peab õigustatult leidma, et asjaomaste kaadmiumpigmentide kasutamisest muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist, tuleneb inimeste tervisele või keskkonnale lubamatu risk, millega on vaja tegeleda liidu tasandil.

- 50 Isegi kui eeldada, nagu väitis komisjon kohtuistungil, et määruse nr 1907/2006 artikli 137 lõike 1 punkti a kohaldades võetud meetmed ei pea vastama määruse artiklis 68 ette nähtud sisuliste tingimustele, vaid enne seda määrust jõus olnud õigusnormidele ehk määruse nr 793/93 artiklile 11, siis tuleb tõdeda, et viimati nimetatud säte nägi samuti ette, et piiravad meetmed võib vastu võtta ainult riskihindamise põhjal.
- 51 Hagejate esitatud argumentidest lähtudes tuleb seega analüüsida, kas vaidlustatud määrus tugineb komisjoni ilmsele hindamisveale, kuna ei hinnatud ohtu, mis kaasneb asjaomaste kaadmiumpigmentidega muudes plastmaterjalides kui need, milles nende pigmentide kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist.
- 52 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et teadusekspertide läbi viidud riskide teaduslik hindamine peab komisjonile andma piisavalt usaldusväärset ja kindlat teavet, et ta saaks mõista esitatud teadusliku küsimuse tervet ulatust ja asjaolusid teades määrata kindlaks oma tegevusviisi. Järelikult peab komisjon tagama, et tema võetavad meetmed, isegi kui need on ennetavad meetmed, tugineksid konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades riskide võimalikult ulatuslikule teaduslikule hindamisele, sest vastasel juhul võtaks ta omavolilisi meetmeid, mida ettevaatuspõhimõtte ei saa mingil juhul õiguspäraseks muuta (vt selle kohta Üldkohtu 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-13/99: Pfizer Animal Health vs. nõukogu, EKL 2002, lk II-3305, punkt 162).
- 53 Tuleb tõdeda, et komisjon möönab, et liidu riskihindamisaruanne käsitleb kaadmiumpigmente ainult kaudselt, st nende pigmentide tootmisrajatise puudutavas osas. Seda kinnitavad määruse nr 835/2012 põhjendused 1 ja 2, millest tuleneb, et kõikidele plastmaterjalidele kaadmiumi ja tema ühendite kasutamist puudutava piirangu laiendamine ei tuginenud sellele aruandele. Siiski väidab komisjon, et tema otsus laiendada piirangut, mis on seotud kõikide kaadmiumiühendite värvainetena kasutamisega muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist, tugineb teiste infoallikate arvessevõtmisele.
- 54 Sellega seoses viitab komisjon esiteks nõukogu 25. jaanuari 1988. aasta resolutsioonile kaadmiumist tuleneva keskkonnareostuse likvideerimist käsitleva ühenduse tegevusprogrammi kohta (EÜT C 30, lk 1). Selles resolutsioonis tunnistas nõukogu, et inimeste ja keskkonna kokkupuude kaadmiumiga tuleneb mitmest allikast ja eelkõige jäätmete kõrvaldamisest tulenevatest saasteainetest. Kindlasti tuleb tagasi lükata hagejate argument, et komisjon ei saa tugineda sellele resolutsioonile, kuna see võeti vastu enne direktiivi 91/338 kohaste piirangute kehtestamist. Nimelt soovitab see resolutsioon etapiviisilist lähenemist ning miski ei viita sellele, et seda lähenemist jõustati täielikult direktiiviga 91/338. Siiski ei sisalda resolutsioon iseenesest plastmaterjalides kaadmiumpigmentidega kaasnevate riskide hindamist.
- 55 Teiseks viitab komisjon 2000. aasta aruandele, mis põhineb 1998. aasta aruandel ja leidis, et pigmentidega töödeldud plastmassist vabaneva kaadmiumi protsent on toote olelustersükli jooksul 0,005%. Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee andis 2000. aasta aruande kohta 30. oktoobril 2001 arvamuse, milles ta identifitseeris keskkonnas kaadmiumi allikana kaadmiumpigmente sisaldava plasti põletamise ning plastjätmete ja jäätmepõletustuha prügilasse ladustamise ja sellest tuleneva lekke. Siiski ei saanud teha järeldust prügilanõrgvees tuvastatud kaadmiumi konkreetse allika kohta.
- 56 Sellega seoses väidavad hagejad, et komisjon ei saa tugineda 2000. aasta aruandele, kuna see koostati enne liidu riskihindamisaruannet. Arvestades tema laia kaalutusõigust, mis hõlmab samuti lähteandmete tuvastamist (vt eespool punkt 46), ei takista miski komisjonil võtta arvesse teaduslikke andmeid, mis pärinevad teistest allikatest kui liidu riskihindamisaruanne, milleks on näiteks 2000. aasta aruanne. Lisaks on liidu riskihindamisaruande I osa punktis 0.1.1 märgitud, et selles ei käsitleta kaadmiumi ja kaadmiumoksiidiga seotud kõiki valdkondi ega nende ainete kõiki ühendeid. Peale selle viitab see neid ammendavalt loetlemata mitmele teisele uurimusele. Siiski tuleb märkida, et see, et liidu riskihindamisaruanne, mis pärineb 2007. aastast, ei hõlma 2000. aasta aruande järeldusi, näitab, et viimati nimetatud aruande asjakohasus on piiratud. Seda kinnitab toksilisuse, ökotoksilisuse

ja keskkonna teaduskomitee arvamus selle aruande kohta, mille kohaselt neid järeldusi ei saa kasutada isoleeritult ja selles aruandes kaadmiumi kasutamise seotud võimalike ohtude olulisust tuleb hinnata laiemas kontekstis.

- 57 Kolmandaks viitab komisjon uurimusele „PVC käitumine prügilates”, mille koostas komisjonile 2000. aastal Saksa äriühing ja milles märgitakse, et jäätmete lagunemise varane atsidogeenne staadium viitab kõrgele väljauhtumisvõimele. Selle uurimuse kohaselt on vesifaasis esinevate käärimissaaduste happelisuse tõttu nõrgvee vesinikueksponent (pH) madal ning selles faasis võib toimuda raskemetallide lahustumist. Komisjoni arvates on see oluline kaadmiumioonide vabanemise seisukohast, isegi kui need pärinevad sellistest lahustumatuks tunnistatud ühenditest nagu kaadmiumpigmentid.
- 58 Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate argumendid, mille kohaselt asjaolu, et komisjon ei edastanud seda uurimust kolmandale hagejale pärast seda, kui ta oli Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) alusel esitanud 24. mai 2011. aasta juurdepääsutaotluse kõikide dokumentide kohta, mis puudutasid määruse nr 1907/2006 XVII lisa muutmise eelnõu väljatöötamist, tõendab, et komisjon ei tuginenud oma riskihinnangus sellele dokumendile.
- 59 Komisjon märgib, et ta ei edastanud nimetatud dokumenti, kuna tema arvates ei ole see eelnõu väljatöötamisega seotud dokument selles mõttes, et tegemist ei ole kohaldatavate õigusnormidega või eelnõu väljatöötamiseks asjakohase haldusmenetlusega nõutud dokumendiga. Nagu nähtub kohtutoimikust, edastas komisjon kolmandale hagejale tema taotluse tulemusel 47 dokumenti. Isegi kui eeldada, et komisjon ei täitnud määrusest nr 1049/2001 tulenevaid kohustusi, kuna ta ei edastanud kõiki asjakohaseid dokumente, siis see ei tõenda, et komisjon ei võtnud neid dokumente riskihinnangus arvesse. Nimelt on määruse nr 1907/2006 XVII lisa muutmise lõppenud menetlus ja määruse nr 1049/2001 alusel komisjoni dokumentidele juurdepääsu taotlusega seotud menetlus iseseisvad menetlused ning need ei sõltu teineteisest.
- 60 Siiski tuleb märkida, nagu väidavad hagejad, et uurimus „PVC käitumine prügilates” käsitleb ainult PVC-d. Kuigi on tõsi, et see uurimus sisaldab andmeid seoses kaadmiumpigmentidega kaasnevate ohtude hindamisega, on selle tähendus siiski piiratud osas, mis puudutab teisi plastmaterjale peale PVC.
- 61 Nimetatud kontekstis tuleb meelde tuletada, et vaidlustatud määruse põhjendused käsitlevad ainult kaadmiumi kasutamise keelamist kõikides PVC-st valmistatud toodetes (vaidlustatud määruse põhjendused 9–12) teistele plastmaterjalidele viitamata ning et vaidlustatud määrusega muudetud määruse nr 1907/2006 XVII lisa 23. kande lõike 4 alusel on PVC ainuke plastmaterjal, millele on asjaomasest piirangutest konkreetne erand ette nähtud ehk erand PVC jäätmetest toodetud segudele, mida nimetatakse „taaskasutusse võetud PVC-ks”. Lisaks tuleb märkida, et määruse nr 1907/2006 XVII lisa muutmise eelnõus, mille komisjon esitas määruste nr 1907/2006 ja 1272/2008 alusel pädevatele asutusele vaidlustatud määruse väljatöötamise etapis nende 15.–17. juunil 2010 toimunud koosolekul, sisaldas ettepanekut „Kaadmiumi kasutamise keelamine kogu plastis, mis sisaldab PVC-d” ning et seda ettepanekut võis mõista nii, et see ei puuduta „kõiki plastmaterjale, sh PVC-d”. Eeltoodut arvestades leiab Üldkohus, et uurimusest „PVC käitumine prügilates” ei ilmne seda, et komisjon oleks samuti analüüsinud küsimust, kas muude plastmaterjalide kui PVC käitumine erineb PVC käitumisest kaadmiumpigmentidega seoses, ega vajadusel seda, millisel määral asjaomaste piirangutega hõlmatud muud plastmaterjalid olid sellega seoses PVC-ga sarnased.
- 62 Neljandaks viitab komisjon teatisele ohtlikkuse hindamise tulemuste ja ohu vähendamise strateegia kohta järgmiste ainete puhul: kaadmium ja kaadmiumoksiid, mille kohaselt kaadmiumi sattumine keskkonda on arvatud kõigi teadaolevate inimtekkeliste kaadmiumiheidete alusel; arvesse on võetud heiteid, mis tekivad kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi tootmisel ja töötlemisel, samuti selliseid kaadmiumiheidete hajusallikaid nagu väetised, terasetootmine, nafta ja kivisöe põletamine, transport,

jäätmete põletamine ja prügilad. Mis puudutab inimeste tervisele kaasneva ohu hindamist, siis nimetatud teatis viitab – eesmärgiga põhjendada järeldust, et ohu vähendamiseks on vaja erimeetmeid – sellele, et keskkonna kaudu toimival mis tahes kokkupuutel võib avalduda aine genotoksilisus ja kantserogeensus, kuna aine on liigitatud künniseta kantserogeenide hulka. Mis puudutab keskkonda ähvardavat ohtu, siis viitab teatis nimelt sellele, et muret tekitab üks prügila, millest leostub kaadmiumi otse pinnaveekogusse, jõgede ja järvede kõrge kaadmiumisisaldus Ühendkuningriigis ja Belgia Valloonia piirkonnas ning Ühendkuningriigi muld piirkondlikult.

- 63 Sellega seoses tuleb tõdeda, et teatis toob välja liidu riskihinnangus sisalduva ohuhindamise tulemused ning strateegia kaadmiumist ja kaadmiumoksiidist tingitud ohu vähendamiseks. Nagu juba leiti (vt eespool punkt 53), käsitleb liidu riskihinnang kaadmiumpigmente ainult kaudselt, st nende pigmentide tootmisrajatise puudutavas osas.
- 64 Lisaks tuleb märkida, et kaadmiumpigmentide kasutamine oli kindlasti piiratud arvukates plastmaterjalides enne vaidlustatud määruse jõustumist direktiivi 91/338 alusel (vt eespool punkt 4) ning et määruse nr 552/2009 alusel kanti need piirangud üle määruse nr 1907/2006 XVII lisasse (vt eespool punkt 12). Siiski tuleb samuti tõdeda, nagu väidavad hagejad, et asjaomased kaadmiumpigmentid olid määruse nr 1272/2008 VI lisa alusel sõnaselgelt välja jäetud kaadmiumiühendite ohtu puudutavast ühtsest klassifikatsioonist.
- 65 Viiendaks viitab komisjon 29. septembri 2008. aasta uurimusele „Analüüs taotluse kohta teha erand raskemetallide kasutamisele plastkastides ja -alustes”, mis puudutab kaadmiumi ja raskemetallide pigmentide sisaldust jätmetes. Nimetatud uurimus sisaldab väljavõtet Põhjamaade Ministrite Nõukogu 2003. aasta aruandest, mille kohaselt kaadmiumi liikuvus prügilates on väike ning kaadmiumi täielik läbipesu vihmaga võtaks aega mitutuhat aastat ning teatud juhtudel isegi veel kauem, kuid mille kohaselt ei ole ühtegi tõendit, et prügilaid võib pidada kaadmium kestvaks kaitsekestaks. Seejärel märgitakse uurimuses, et raskemetallide stabiilsus näib sõltuvat kasti/aluse terviklusest. Uurimus viitab dokumenteeritud juhtumile, selgitades, et kaadmiumpigmentiga värvitud suure tihedusega polüetüleen (PEHD) graanulite väljas vabas õhus ladustamine 5–6 aasta jooksul tõi kaasa kaadmiumi kõrge kontsentratsiooni ümbritsevas mullas ja vooluveekogudes. Nimetatud uurimus viitab lisaks kahele teisele uurimusele. Esimese uurimuse kohaselt on kaadmiumsulfiidi kollased pigmentid – välja arvatud niiskuse korral – väga vastupidavad ning on seega ainult vähesel määral mõjutatavad välistest muutustest. Teise uurimuse kohaselt on kaadmiumpigmentid valguskindlad, kuid võivad aeglaselt oksüdeeruda valguse (ultraviolettkiirgus), õhu ja vee tõttu lahustuvateks sulfaatideks. See foto-oksüdatsioon on kaadmiumi kollase puhul tugevam kui kaadmiumi punase puhul. Teise uurimuse kohaselt sõltub valguskindluse ja ajale vastupidamise võime siiski pigmentist ja samuti materjalist, milles seda pigменти kasutatakse, st asjaolust, kas kastid või alused on terviklikud või granuleeritud.
- 66 Sellega seoses tuleb samadel põhjustel, kui on mainitud eespool punktides 58 ja 59, tagasi lükata hagejate argumendid, mille kohaselt asjaolu, et komisjon ei edastanud seda uurimust ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu aruannet kolmandale hagejale pärast seda, kui ta oli esitanud 24. mai 2011. aasta juurdepääsutaotluse, tõendab seda, et komisjon ei tuginenud oma riskihinnangus nendele dokumentidele.
- 67 Nagu väidavad hagejad, on selle uurimuse ja selles mainitud Põhjamaade Ministrite Nõukogu aruande asjakohasus, selleks et teha kindlaks oht, mis kaasneb asjaomaste kaadmiumpigmentide kasutamisega muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist, piiratud.
- 68 Nimelt, ühelt poolt tuleb seoses Põhjamaade Ministrite Nõukogu aruandega märkida, et see ei käsitle kaadmiumpigmentide kasutamist, vaid kaadmiumi käitumist prügilates üldiselt. Lisaks, kuigi selles mainitakse, et kaadmiumi liikuvus prügilates on väike ning kaadmiumi täielik läbipesu vihmaga võtaks

aega mitutuhat aastat ning teatud juhtudel isegi veel kauem, isegi kui selle kohta ei ole ühtegi tõendit, et prügilaid võib pidada kaadmium kestvaks kaitsekestaks, ei ole see aruanne ilmselgelt piisav alus plastmaterjalides asjaomaste kaadmiumpigmentidega kaasneva ohu hindamiseks.

- 69 Teiselt poolt, mis puudutab selle uurimuse sisu, siis on tõsi, et see käsitleb samuti kaadmiumi käitumist prügilates. Sellega seoses tuleb tagasi lükata hagejate argumendid, mille kohaselt ei ole komisjon tõendanud seose olemasolu kaadmiumpigmentide kasutamise ja prügilates leostamise vahel ning mille kohaselt kaadmiumi peamine allikas prügilates, mis on kindlaks tehtud liidu riskihindamise aruandes, on kaadmiumoksiid. Nimelt viitab see uurimus sõnaselgelt juhtumile, kui kaadmiumpigmentidega värvitud PEHD graanulite ladustamine tõi kaasa mulla- ja veereostuse, mis tekkis kaadmiumi pikaajalisel kokkupuutel ilmastikuga. Lisaks, isegi kui eeldada, et kaadmiumoksiid on kaadmiumi peamine allikas prügilates, tuleb märkida, nagu väidab komisjon, et üldine mõju keskkonnale sõltub kaadmiumi absoluutmäärast keskkonnas ja muutustest lahustuvuses, mis tulenevad keskkonnatingimustest ja kaadmiumpigmentide degradeerumisest.
- 70 Kuigi selles uurimuses märgitakse siiski, et valgus- ja ilmastikukindluse võime sõltub eelkõige materjalist, milles kaadmiumpigmenti kasutatakse, st sellest, kas kastid või alused on terviklikud või granuleeritud, ei sisalda see uurimus järeldusi kaadmiumpigmentide olemasolu ja käitumise kohta erinevates plastmaterjalides. Käesolevas asjas on vaidluse all aga just asjaomaste kaadmiumpigmentide kasutamine muudes plastmaterjalides kui need, milles kasutamine oli piiratud enne vaidlustatud määruse vastuvõtmist. Pealegi tuleb tõdeda, et see uurimus puudutab ainult plastmaterjale, mida kasutatakse just kastide või aluste tootmiseks.
- 71 Eeltoodud arvestades ei ilmne toimikust, et komisjon hindas kõiki neid elemente ja asjaolusid, mis on akti reguleerimiseseme valdkonnas asjakohased. Kuna komisjon jõudis eespool punktides 54–70 viidatud teaduslike andmete põhjal järeldusele, et inimeste tervisele või keskkonnale tuleneb lubamatu risk, millega on vaja tegeleda liidu tasandil, siis tegi ta seega ilmse hindamisvea.
- 72 Seetõttu tuleb kõnesoleva väite esimese osaga nõustuda.
- 73 Eeltoodud kaalutlustest lähtuvalt ning ilma et oleks vaja teha otsus käesoleva väite teise osa kohta ja hagejate esitatud teiste väidete kohta, tuleb hagi rahuldada ja tühistada vaidlustatud määrus osas, milles see piirab asjaomaste kaadmiumpigmentide kasutamist segudes ja toodetes, mis on toodetud muudest plastmaterjalidest kui need, milles kasutamine oli piiratud enne nimetatud määruse vastuvõtmist. Seevastu ülejäänud osas tuleb hagi vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 74 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 3 kohaselt võib Üldkohus määrata kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks. Kuna enamik komisjoni nõudeid jäeti rahuldamata, otsustab Üldkohus asjaolusid õiglaselt hinnates jätta 90% komisjoni kohtukuludest tema enda kanda ja mõista temalt välja 90% hagejate kohtukuludest, samas kui hagejad kannavad 10% enda kohtukuludest ja 10% komisjoni kohtukuludest.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (seitsmes koda)

otsustab:

1. Tühistada komisjoni 20. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 494/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist käsitleva määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) XVII lisa kaadmiumi osas, niivõrd

kui see piirab kaadmiumsulfoseleniidi oranži (CAS-i number 1256-57-4), kaadmiumsulfoseleniidi punase (CAS-i number 58339-34-7) ja kaadmiumtsinksulfiidi (CAS-i number 8048-07-5) kasutamist segudes ja toodetes, mis on toodetud muudest sünteetilisest orgaanilistest polümeeridest kui need, milles kasutamine oli piiratud enne määruse nr 494/2011 vastuvõtmist.

2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.
3. Jätta 90% Euroopa Komisjoni kohtukuludest tema enda kanda ning mõista temalt välja 90% International Cadmium Associationi (ICdA), Rockwood Pigments (UK) Ltd ja James M Brown Ltd kohtukuludest.
4. Jätta 10% ICdA, Rockwood Pigmentsi (UK) ja James M Browne kohtukuludest nende endi kanda ning mõista neilt välja 10% komisjoni kohtukuludest.

Dittrich

Wiszniewska-Białecka

Prek

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. novembril 2013 Luxembourgis.

Allkirjad